

Woensdag 27 maart

Femke Veltenaar – Mirre van der Vegte – Jelle van de Steeg

“Zullen mijn dochters ooit een gorilla in het echt zien?”

I. Leven er over 50 jaar nog wilde gorilla's?

Naar schatting zijn er momenteel 280 diersoorten (en ondersoorten) ernstig bedreigd. De gorilla is een van die bedreigde soorten. De gorilla is onder twee soorten te verdelen: de westelijke en de oostelijke gorilla. Deze worden weer onderverdeeld onder vier ondersoorten:

Westelijke gorilla

- Cross River gorilla
- Westelijke laaglandgorilla

Oostelijke gorilla

- Berggorilla
- Grauer gorilla

De westelijke laaglandgorilla is de meest bekende gorillasoort, mede doordat dit de soort is die in dierentuinen te bezichtigen is. De westelijke laaglandgorilla is de minst bedreigde van de vier ondersoorten, naar schatting leven er ongeveer nog 361.900. Van alle ondersoorten is de meest bedreigde de Cross River gorilla. De naam danken ze overigens aan hun leefgebied: de Cross River op de grens van Kameroen en Nigeria. Aangenomen wordt dat er nog 250-300 individuen zijn, die verspreid leven over ongeveer negen van elkaar geïsoleerde gebieden. Door menselijke activiteiten is hun leefgebied verdeeld geraakt. Hierdoor kunnen de gorilla's elkaar niet meer bereiken. Dit maakt de kans op hun voortbestaan erg klein.

Na de Cross River gorilla is de Grauer gorilla met een schatting van 3.800 individuen de meest bedreigde ondersoort. Ondanks het lagere aantal individuen (1.004) is de berggorilla minder bedreigd dan de Grauer gorilla. Van alle gorilla's is er het meeste onderzoek naar berggorilla's gedaan. Het meest bekend is hierbij het werk van Dian Fossey waarover de film 'Gorillas in the mist' is gemaakt. Doordat er zoveel onderzoek naar deze soort is gedaan, blijven ze in populatie toenemen en lijken deze – samen met de westelijke laaglandgorilla, het langer 'uit te houden' dan de Grauer gorilla en Cross River gorilla.

Hoogstwaarschijnlijk leven er over vijftig jaar dus nog gorilla's en is de kans groot dat ze nog te bezichtigen zijn – zowel in het wild als in de dierentuin. Helaas bestaat de gorilla dan wel nog maar uit twee ondersoorten: de laagland gorilla en de berggorilla.

BRON + GESPREK MET WERKNEMER GORILLA STICHTING NEDERLAND (CONTACTINFORMATIE EXPERT ONDER AAN HET DOCUMENT)

II. Waardoor zou het kunnen dat het wel/niet is?

De laagland en berggorilla leven volgens huidige voorspellingen over vijftig jaar nog – ook in het wild. De populatie van de berggorilla mag dan nog wel laag zijn (iets meer dan 1.000), maar door de jarenlange inzet van wetenschappers stijgt deze nog maandelijks. Denk hierbij ook aan de film van Dian Fossey 'Gorillass in the mist' eind jaren tachtig, wat tekenend is van hoe lang de mensheid zich al inzet tegen het uitsterven van de berggorilla.

Helaas trekt men de conclusie dat de Grauer en de Cross River gorilla er rond diezelfde tijd niet meer zullen zijn. Bij de Cross River is naast het jagen op deze soort, ook de verspreiding van het leefgebied een oorzaak van het uitsterven. De negen verschillende groepen kunnen elkaar niet meer bereiken en sterven in de komende jaren dus uit. De Grauer gorilla sterft uit door voornamelijk stropers en indringers. De stropers verkopen het vlees van de gorilla als *bushmeat*, vlees van Afrikaanse wilde dieren - populair in het oosten waar deze soort leeft. Na de

stropers zijn er nog de indringers. Die dringen de leefomgeving van de gorilla binnen om [coltan](#) te mijnen, een mengsel dat wordt gebruikt bij de ontwikkeling van smartphones.

BOVENSTAANDE INFORMATIE VAN [WWF](#) EN [GORILLA STICHTING NEDERLAND](#)

EXTRA INFORMATIE OVER GROTE MENSAPEN VIA [DIT](#) WWF RAPPORT

III. Het noodlot van andere wilde dieren uitgezocht door IUCN

De IUCN (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources) heeft een rode lijst vrijgegeven waarin ze een overzicht geven van het aantal/percentage bedreigde diersoorten. De organisatie werkt samen met 1300 lokale en internationale organisaties en 10.000 wetenschappers om de ontwikkelingen van plant- en diersoorten in kaart te brengen en bij te houden.

[BRON](#)

Om de vraag te kunnen beantwoorden en te kijken naar welke dieren er over 50 jaar mogelijk niet meer zijn, heb ik de Rode lijst van IUCN doorgenomen door het gebruik van een artikel over [deze](#) lijst van NOS op 3. In dat artikel worden een aantal dieren benoemd die het meest worden bedreigd en waarvan nog maar zo'n 50 volwassen exemplaren op de wereld aanwezig zijn. Een aantal van de dieren die worden benoemd zijn de Javaanse Neushoorn (populatie: 60), de Zuid-Chinese tijger (populatie: onbekend) en de Californische Bruinvis (populatie: 30). Deze dieren zijn er zo slecht aan toe, dat ze naar verwachting de komende jaren zullen uitsterven.

Neem al voorbeeld de Javaanse neushoorn, deze kwam ooit in grote delen van Zuidoost- Azië voor, maar staat nu op de rand van uitsterven door de grote vraag vanuit China naar zijn hoorn. Guido Sparreboom schrijft artikelen voor [groennieuws.nl](#) en deed in zijn artikel '[10 jaar tijd 50 procent minder dieren op aarde](#)' uitspraak over deze roof naar de hoorns van wilde dieren.

Quote - 'Soms schieten de stropers de laatste olifanten af, enkel voor het ivoor of de laatste neushoorns omdat rijke Chinezen denken dat hun potentie er op vooruit gaat. In feite hadden deze 'domme rijkkaards' ook hun afgeknipte nagels kunnen vermalen tot poeder en ze hadden hetzelfde bestanddeel als uit de hoorn van de neushoorn gehad. '

[BRON ONDERSTAANDE QUOTE](#)

Quote - De mensennagels functioneren als een 'koekje van eigen deeg', zo vertelt Simone Eckhardt. Onze nagels bestaan net als de hoorn van een neushoorn uit keratine. Deze stof heeft medisch gezien geen enkele waarde, maar daar denkt de traditionele Aziatische geneeskunde anders over.

IV. Is het klonen van dieren dan de oplossing?

Is het klonen van dieren de oplossing om het uitsterven van de bedreigde diersoorten tegen te gaan? In 1996 werd er voor het eerst een dier gekloond: Schaap Dolly.

Bij het klonen van dieren wordt er een celkern uit een lichaamscel gehaald en in een eicel zonder celkern gestopt. Zo ontstaat er een embryo met dezelfde, genetische eigenschappen. Op dit moment wordt klonen alleen op experimenteel gebied gedaan maar niet in Europa. Want in Europa is het niet toegestaan. Maar hoe zit dat in de toekomst?

Quote - Simon Vink, woordvoerder van het Raad van Bestuur van de Wageningen Universiteit over klonen: "Zo zou je zelfs uitgestorven dieren terug kunnen krijgen. Uit fossielen kan er DNA gehaald worden om te klonen."

In China zijn er afgelopen jaar twee gekloonde apen geboren, met succes. Is dat dan niet een manier om voor de dieren die met uitsterven bedreigd zijn, een grotere populatie te creëren? De tijgers bijvoorbeeld. Maar volgens Simon Vink is dat voor de tijgers niet nodig. “In de dierentuin fokken die als een malle, te veel zelfs”. Het probleem bij de tijgers zit hem in de habitat waarin ze in het wild leven. “In het wild is het het probleem dat die gebieden waar ze wonen verdwijnen. In India bijvoorbeeld, leven nog zo’n 4 of 5 soorten tijgers die nauw verwant zijn met elkaar. Een deel van die beesten zitten in dichtbevolkte gebieden. Daar krijg je conflicten dat die beesten gaan concurreren met de mensen en de boeren.” De leefomgeving van de tijgers wordt door de mensen overgenomen. Als je de tijgers in het wild wil laten leven heb je een grote oppervlakte nodig. En ook is er veel jacht op tijgers. De Chinese hebben aan de tijgers mytische eigenschappen gehangen. Dus dan zou je dat ook tegen moeten gaan. De tijger zelf zou dus niet zo snel verdwijnen (in de dierentuin) maar in het wild is dat anders.

BRON – WAAROM GENETISCHE GEMODIFICEERDE DIEREN HET MOEILIK GAAN KRIJGEN

Als je het over de wilde dieren wil hebben zou ik adviseren om met prof Herbert Prins te praten. Dat is onze dieren natuurbeheerder. Die zweeft een beetje over de hele wereld dus weet niet of hij in huis is. Hij kan je ook het een en het ander vertellen over gorilla's.

V. Contactinformatie experts

Naam	Functie en reden	Gesproken ja/nee	Telefoon/e-mail
Simon Vink	<p>Functie: woordvoerder Raad van Bestuur WUR</p> <p>Reeds gesproken, staat ook open om nog eens gebeld te worden. Hij gaf aan om ook contact te zoeken met Herbert Prins en Martin Scheffer.</p>	Ja	Nummer: 0317482466
Herbert Prins	<p>Functie: dieren- en natuurbeheerder</p> <p>Aanbevolen door Simon Vink.</p>	Nee	Nummer: 0317483900
Martin Scheffer	<p>Functie: ecooloog en professor aan de universiteit van Wageningen</p> <p>Aanbevolen door Simon Vink.</p>	Nee	<p>Nummer: 0317483898</p> <p>E-mail: Marten.Scheffer@wur.nl</p>
Guido Sparreboom	Auteur '10 jaar tijd 50 procent minder wilde dieren op aarde'	<p>Ja</p> <p>Kort gesproken via de mail. Nog geen nummer kunnen achterhalen, alleen dit privé e-mailadres dat hij zelf gaf.</p>	E-mail: guidosparreboom@hotmail.nl

<p>Gorilla Stichting Nederland</p>	<p>Zetten zich, zoals de naam al doet vermoeden, in voor gorilla's. Geven veel informatie via hun website, maar een persoonlijk gesprek levert nog meer inzichten op.</p>	<p>Ja Vrij uitgebreid gesproken en vanuit daar ook de informatie kunnen samenstellen. Is bereid te spreken voor eventuele quotes en dergelijken.</p>	<p>Nummer: +31 (0) 6 12 61 41 64</p>
--	---	--	--